

основну мету спілкування можна визначити як вплив на співрозмовника. Прецедентний текст – це завершена мовна формула, яка швидко й лаконічно передає загальнозначущий і загальнозрозумілий зміст у типових ситуаціях спілкування. Обираючи цю формулу, автор формує позитивне, нейтральне або негативне ставлення читачів до певної мовної події.

Основним класифікатором прецедентних текстів ми пропонуємо обрати їх здатність формувати потрібне адресантові ставлення одержувача тексту (позитивне, нейтральне, негативне) до мовної події, тобто прагматичну значущість мовних стереотипів. Отже, прецедентні тексти можна розділити на кілька груп:

- ті, що формують позитивне ставлення – публіцистичні і ситуаційні кліше;
- ті, що формують нейтральне ставлення – загальнонаукові й спеціальні мовні стереотипи;
- метатекстові вирази, що формують негативне ставлення – публіцистичні штампи.

Зазвичай такі мовні одиниці – узвичаєні й сприймаються позитивно. Адекватність і успішність сприйняття читачем авторського тексту визначається ступенем його єдності з автором. Спільність їх стосунків виражається у двох площинах: у площині рівновеликих статусних ролей (фахівець/фахівець) та у площині різновеликих статусних ролей (фахівець/неспеціаліст).

Отже, прецедентні тексти мають яскраво виражений прагматичний потенціал, оскільки завдяки культурним й аксіологічним асоціаціям збагачують культурну пам'ять людства. За прецедентним феноменом завжди стоїть інваріант його сприйняття, який робить усі апеляції до прецедентного феномену конотативно забарвленими, експресивними і водночас служить умовою актуалізації його прагматичного потенціалу. Прагматичні стосунки мовних стереотипів залежать від стосунків у певному соціумі і визначаються не значенням лінгвістичних одиниць, а за частотністю використання в тексті.

Список бібліографічних посилань

1. Меркотан Л. Й. Функції прецедентних феноменів. *Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2014. Вип. 5. С. 72–73.
2. Тимчук О. Т. Функціональний аспект прецедентних текстів. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/4.3/59.pdf>

Одержано 17.10.2022

УДК 070«20»

Вікторія Анатоліївна ПЕРЦЕВА,

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри українознавства факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

Анастасія Олександрівна СЛОБОДЯНЮК,

курсантка групи 101 факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

БЛОГОСФЕРА ЯК НОВИЙ ВИД МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ

У наш час високих технологій засоби масової інформації переходять на новий рівень комунікації. Крім того, що численні друковані журнали й газети, як і телевізійні й

радіопередачі мають свої аналоги в інтернеті, не можна не помітити появу нових видів медійного дискурсу, характерного саме для мережі «Інтернет», зокрема інтернет-блоги.

На перший погляд, блоги схожі на мемуари. Проте якщо брати за основний показник загальні риси, властиві медійному дискурсу, а саме: публічність, дісенсну орієнтованість, інсценованість і спрямованість на широку аудиторію, то, на наш погляд, тексти, які публікуються в блогосфері повністю відповідають цим критеріям. Унікальність цього виду дискурсу обумовлена тим, що блоги легко створюються й оновлюються користувачами, які практично не мають технічних навичок і знань. Часто автори блогів презентують себе як журналісти, редактори, а іноді й експерти в одній особі. Отже, через тексти блогів, ми отримуємо доступ не лише до різноманітної інформації, але й до живої розмовної мови різних народів, знаходячись практично в будь-якій точці земної кулі.

Не можна не враховувати й такі специфічні особливості блогосфери, як зворотний зв'язок, швидкість, мультиформатність, незалежність від редакційної політики видання, повна свобода в межах чинного законодавства. Проте треба звернути увагу й на таку особливість блогосфери, як неперевіреність й суб'єктивність викладення інформації.

Термін «блог» або «веблог» був введений Джоном Барджером у 1997 році (BBC News 2007). Як інтернет-сервіс блоги стали відомі в 2001 році, а в 2003 отримали масове розповсюдження. Перший блог, на відміну від сучасного варіанту, був схожий на анотований перелік закладок, відкритих для широкої аудиторії. Такий його вигляд був у 1999 році названий Джоулем Барджером веблогом (скорочено «блог»).

Усі блоги мають певні стійкі й змінні характеристики, оскільки існують у часі. Так, будь-який блог має особистісний характер, йому притаманна соціальність, оскільки він єднає дві специфічні спільноти: письменників і читачів, які, своєю чергою, утворюють полілогічне комунікативне середовище.

Слід зазначити, що у блозі автор має необмежені права: на вираження й публікацію своєї думки, особні відповіді на коментарі читачів або повне їх ігнорування, накладення заборони на коментарі тощо. Інтерес до блогу пов'язаний із такими його рисами, як оперативність, емоційність, інтимність, рефлексивність, цитатність, комунікативність, образність, широка тематика, обсяг і частотність повідомлень, наявність фотографій, ілюстрацій та інших форм самопрезентації. Сукупність усіх блогів називають блогосферою. Деякі дослідники поєднують блогосферу з мисленням, називаючи її внутрішнім голосом людини, «аналогом мислення». У сучасному світі блоги отримали широке розповсюдження. Згідно із затвердженням, блоги є «першою природною формою дискурсу в Інтернеті».

Можемо виокремити такі особливості блогосфери як медійного засобу нового типу:

- нові жанри (не новини, а історія);
- нова швидкість (реакція на подію, що відбулась не пізніше, ніж 9 годин тому);
- новий спосіб отримання інформації;
- право першої інтерпретації;
- право альтернативного викладення;
- нав'язування тем і власного «порядку денного»;
- дотримання стандартних схем і способів;
- маніпулювання.

Усе перераховане відбиває, на нашу думку, новий етап в розвитку медійного дискурсу – глобально-когнітивно-орієнтований. Проте ми вважаємо, що творення блогосфери ще не закінчилось. Вона знаходиться зараз у процесі свого формування й потребує подальшого дослідження.

Список бібліографічних посилань

1. Зернецька Л. Глобальна політична блогосфера – нова арена політичної комунікації. *Політичний менеджмент*. 2009. № 2 (35). С. 13–26.

2. Шевченко Л. С. Українська блогосфера як дзеркало соціокультурних процесів. *Вісник Львівського університету*. № 4. 2010. С. 37–52.

Одержано 19.10.2022

УДК 347.91

Марина Геннадіївна ПОЛІЩУК,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

Анастасія Володимирівна КУЗНЕЦОВА,

здобувач вищої освіти

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО УСИНОВЛЕННЯ

На сьогодні, актуальним постає питання особливостей окремого провадження щодо розгляду справ про усиновлення. Важливість полягає в тому, що держава створює, реалізує, втілює права дітей на виховання в сім'ї, соціального захисту дітей та дітей-сиріт тощо. Також особливість цього питання полягає у предметі даних справ - встановлення усиновлення, а саме зміна правового статусу дитини.

Дослідженню питання окремого провадження щодо розгляду справ про усиновлення приділили свою увагу такі науковці, як: С.В. Курильова, О.О. Грабовської та Е.А. Стоянової, І.В. Жилінкова, В.Ю. Євко, З.В. Ромовська, В.І. Тертишнікова, Я.Л. Штутіна, Л.В. Красицька, М.А. Гурвіча, Я.П. Зейкана, В.В. Комарова, Н.А. Д'ячкова.

Стаття 52 Конституції України визначає обов'язок держави, щодо утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Держава заохочує і підтримує благодійницьку діяльність щодо дітей [1]. Таким чином в Україні існує інститут усиновлення задля запровадження сімейного життя, виховання для дітей, які позбавлені батьківського піклування. Слід зазначити, що українське законодавство заперечує щодо обмежень в усиновленні за такими ознаками: раса, релігія, національність.

Питання окремого провадження щодо розгляду справ про усиновлення врегульоване ЦПК України, СК України, Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» та постановами Пленуму Верховного Суду України [2, 3, 4].

Поняття окремого провадження визначено ч. 1 ст. 293 ЦПК України. Слід зазначити, що розгляд справ про усиновлення в окремому провадженні має свою специфіку за предметом справи, завданням суду, особливістю процесуального розгляду.

Предметом даної категорії справ виступає процес встановлення відсутності чи наявності законних підстав для усиновлення, визначення подальшої долі дитини, а саме зміна її правового статусу.

Процесуальна особливість даних справ полягає у наступному:

- мета судового розгляду полягає в охороні інтересів юридичних та фізичних осіб, щодо усиновлення, де право на усиновлення передбачене ст. 207 СК України; охорона інтересів дітей;
- спір у справах окремого провадження про усиновлення відсутній;
- можливість наявності спору, який не є спором про право: відсутність згоди дитини тощо [6].